

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

“ _____ 2022р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Логістика»

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітні програми: «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна
електронна комерція»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

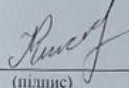
Протокол від "30" серпня 2022 року № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Непрядкіна Наталія Василівна, к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від "29" серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

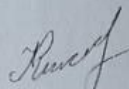
(підпис)

Казакова Н.А.

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Міжнародні економічні відносини»

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи)

(підпис)

Казакова Н.А.

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

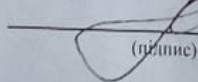

Світлана СТРАПЧУК

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від "29" серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Григорова-Беренда Л.І.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Логістика» складена відповідно до освітньо-професійних програм

«Міжнародні економічні відносини»,

«Міжнародна електронна комерція»

підготовки бакалавра

за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей щодо підготовки та обґрунтування логістичних рішень в основних сферах діяльності підприємства на основі критеріїв мінімізації витрат та підвищення рівня обслуговування споживачів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування таких загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, вміння управляти часом.

ЗК5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами.

ЗК6. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

- формування таких фахових компетентностей:

ФК3. Розуміння сутності й особливостей функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм МEB на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК11. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів.

ФК12. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК16. Здатність розробки програм щодо участі України в міжнародно-правовому співробітництві та регулювання митної справи в рамках інтеграційних об'єднань світу з точки зору перетину кордонів на налагодження логістичного середовища всесвіту.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
16 год.	8 год. (з них 4 аудиторних, 4 дистанційних)
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
58 год.	82 год.
Індивідуальні завдання (год.)	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички таймменеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН13. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН23. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН24. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи логістики

Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки

Поняття і сутність логістики. Походження терміну, сучасні визначення

логістики. Передумови та етапи становлення логістики. Мета і завдання логістики. Рівні формування логістики. Досвід зарубіжних країн у застосуванні логістики. Роль логістики у реформуванні економіки України.

Тема 2. Об'єкти логістичного управління та логістичні операції

Об'єкти логістичного управління та логістична діяльність. Характеристика поточкових процесів у логістиці. Поняття та показники матеріального потоку. Класифікація матеріальних потоків. Інформаційні потоки та їх класифікація. Фінансові потоки та їх класифікація. Сервісні потоки та їх класифікація. Логістичні операції з матеріальними, інформаційними, фінансовими та сервісними потоками. Загальні схеми взаємодії потоків. Інтегровані логістичні потоки.

Тема 3. Логістична діяльність та логістичні функції

Логістичні процеси і логістична діяльність. Основні види логістичної діяльності. Організація логістичної діяльності. Основні логістичні функції та їх розподіл між різними учасниками логістичного процесу.

Розділ 2. Функціонально-базовий поділ логістики

Тема 4. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництва

Традиційна і логістична концепції організації виробництва. Внутрішньовиробничі логістичні системи та їх роль в удосконаленні управління виробництвом товарів і послуг. Виштовхувальні та витягувальні системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці. Мікрологістичні системи MRP, MRP I, MRP II, ERP, Kanban, OPT, «Lean Production». Організація постачання матеріальних ресурсів та управління запасами у мікрівиробничих логістичних системах. Ефективність застосування логістики при управлінні матеріальними потоками на виробництві.

Тема 5. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу

Організація дистрибуції матеріалів та готової продукції. Традиційний і логістичний підходи до управління розподілом. Логістичні канали та логістичні ланцюжки. Внутрішня структура та принципи функціонування каналів розподілу. Логістичні посередники в дистрибуції, їх класифікація та функції. Координація та інтеграція дій логістичних посередників. Проектування дистрибутивних систем. Системи планування матеріальних ресурсів у каналах розподілу. Системи DRP та її модифікація DRP II. Системи швидкого реагування на попит DDT, швидкої реакції QR, планування непереривного поповнення CPR, ефективної реакції на запити споживачів ECR та особливості управління матеріальними потоками у них.

Тема 6. Логістичний підхід до обслуговування споживачів

Поняття логістичного сервісу. Формування сервісних систем. Логістичні принципи обслуговування. Залежність витрат на сервіс від рівня сервісу. Методи оцінки рівня логістичного сервісу. Визначення оптимального рівня сервісу. Логістика сервісного відгуку – SRL.

Тема 7. Склад і транспорт у логістиці

Роль складів при виробництві і розподілі продукції. Сучасні тенденції формування складської мережі підприємства. Розподільні центри та їх розміщення. Забезпечення єдності складського процесу з транспортним. Логістична оцінка видів транспорту. Вибір перевізника.

Тема 8. Закупівельна логістика

Логістика закупівель. Управління поставками. Основні завдання служби постачання. Алгоритм здійснення закупівель. Оцінка джерела (постачальника). Опис бізнес-процесу закупівлі. Вибір постачальника за допомогою методів експертних оцінок та АВС.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи логістики												
Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки	14	2	2			10	11	1				10
Тема 2. Об'єкти логістичного управління та логістичні операції	14	2	2			10	11	1				10
Тема 3. Логістична діяльність та логістичні функції	14	2	2			10	11	1				10
Разом за розділом 1	42	6	6			30	33	3				30
Розділ 2. Функціонально-базовий поділ логістики												
Тема 4. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництва	10	2	2			6	11	1				10
Тема 5. Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу	10	2	2			6	11	1				10
Тема 6. Логістичний підхід до обслуговування споживачів	10	2	2			6	11	1				10
Тема 7. Склад і транспорт у логістиці	10	2	2			6	11	1				10

Тема 8. Закупівельна логістика	8	2	2			4	13	1				12
Разом за розділом 2	48	10	10			28	57	5				52
Усього годин	90	16	16			58	90	8				82

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Логістика як інструмент ринкової економіки	2
2	Об'єкти логістичного управління та логістичні операції	2
3	Логістична діяльність та логістичні функції	2
4	Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництв	2
5	Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу	2
6	Логістичний підхід до обслуговування споживачів	2
7	Склад і транспорт у логістиці	2
8	Закупівельна логістика	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна ф/н	заочна ф/н
1	Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	10	10
2	Об'єкти логістичного управління та логістичні операції Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	10	10
3	Логістична діяльність та логістичні функції За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	10	10
4	Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері виробництв Проектування логістичних ланцюгів у внутрішньому середовищі підприємства	6	10
5	Логістичний підхід до управління матеріальними потоками у сфері обігу Проектування логістичних ланцюгів системи дистрибуції	6	10
6	Логістичний підхід до обслуговування споживачів Розв'язання ситуаційних завдань	6	10

7	Склад і транспорт у логістиці Розв'язання ситуаційних завдань	6	10
8	Закупівельна логістика Розв'язання ситуаційних завдань	4	12
	Разом	58	82

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Лекція як поєднання словесних, наочних, індуктивних, дедуктивних, пояснювально-ілюстративних методів навчання, бесіди, дискусії.

Практичне заняття як поєднання методу кейсів, проблемного підходу, евристичного, дослідницького та проектного методів.

Застосування інтерактивних засобів навчання через використання навчальної платформи LMS Moodle та Zoom, а також їхніх можливостей, зокрема: інтерактивні технології кооперативного та колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань, робота в малих групах, діалог, синтез думок, спільний проект, пошук інформації, кейс-метод, дискусія, дебати.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Логістика» застосовуються такі методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на семінарських заняттях і лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо (для студентів денної форми навчання). Студенти заочної (дистанційної) форми навчання виконують відповідні завдання в електронному вигляді протягом встановлених строків. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки за розділ і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (поточний контроль).

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування практичних завдань;
- виконання творчих завдань;
- аналіз ситуативних кейсів.

Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Розділ - це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремий розділ включає семінарські заняття, завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка за розділ - це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять.

Поточний контроль – 60 балів, з них:

- 20 балів (поточний тестовий контроль);
- 30 балів (активна робота на семінарських заняттях, що передбачає вирішення практичних завдань);
- 10 балів (підготовка 2 презентацій із доповіддю за зазначеними темами, кожна з яких має вагу в 5 балів).

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на екзамені.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в строки, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Логістика».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок за розділами та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення **екзамену**. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань - 40 (для студентів **денної та заочної (дистанційної)** форм навчання).

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

- 10 балів (теоретичне питання: студент надає обґрунтовану відповідь на теоретичне питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів);
- 10 балів (надати визначення 2 поняттям, кожне з яких має вагу в 5 балів);
- 10 балів (10 тестових питань);
- 10 балів (практичне завдання).

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну правильну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили**, що унеможливує відвідування ЗВО, здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну правильну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Логістика», режим доступу:

<https://moodle.karazin.ua/moodle/mod/quiz/view.php?id=65557>

9. Схема нарахування балів

для студентів денної та заочної (дистанційної) форм навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1-T3	T4-T8					
20	40			60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Марченко В.М., Шутюк В.В. Логістика: підручник. К.: Видавничий дім «Артек», 2018. 312 с.

2. І. Сазонець, О. Сазонець. Міжнародний бізнес і логістика. Понятійно-термінологічний словник. ЦНЛ, 2021. 288 с.

3. Логістика: навчальний посібник для студентів галузі знань 0306

"Менеджмент і адміністрування" всіх форм навчання / К. В. Мельникова, Т. О. Колодізева, О. В. Авраменко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Ястремської О. М. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 272 с.

4. Логістика. Теорія і практика / В. Кислий, О. Біловодська, О. Олефіренко, О. Соляник. ЦНЛ, 2019. 360 с.

5. М. Окландер. Логістика. ЦНЛ, 2018. 346 с.

Допоміжна література

1. І. Смирнов, Т. Косарева. Транспортна логістика. ЦНЛ, 2019. 224.

2. Multimodal cargo transportation and logistics services. Tutorial. Є. Медведєв, С. Литвиненко, Л. Литвиненко, Ю. Лаврущенко, О. Петренко, Ю. Загородня. Кондор, 2021. 272 с.

3. Marc Levinson The Box: How the Shipping Container Made the World Smaller and the World Economy Bigger, 2008. 400 pp.

4. Логістика: теорія та практика: навч. посіб. / Кислий В.М., Біловодська О.А., Олефіренко О.М., Соляник О.М. – К.: Центр учбової літератури, 2010, 360 с.

5. М. Оліскевич. Організація автомобільних перевезень у двох частинах. Львівська політехніка, 2017. 336 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт електронного видавництва «Порти України». URL: <http://ports.com.ua>.

2. Брагінський В. В. Розвиток транспортно-логістичної системи як форма реалізації транзитного потенціалу. URL:

<http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Braginskiy.pdf>.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Брагінський В. В. Розвиток транспортно-логістичної системи як форма реалізації транзитного потенціалу України. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Braginskiy.pdf>.

5. Офіційний веб-сайт Світового банку. URL: <http://lpi.worldbank.org>.

6. Малюта Л. Я., Шерстюк Р. П. Курс лекцій з дисципліни «Логістика» [Електронний ресурс] / Л. Я. Малюта, Р. П. Шерстюк // Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – 2017. – 120 с. URL: <https://dl.tntu.edu.ua>.

7. Information Society Statistics / European Commission Statistics database. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/information-society/statistics-illustrated>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється згідно з наказами / розпорядженнями ректора або за змішаною формою навчання (дистанційно, за затвердженим розкладом занять): на платформі Zoom проводяться всі лекційні / практичні заняття, а також дистанційно на платформі Moodle.